F21 - en unik skole med industrilook

I gamle, restaurerte fabrikkbygninger er Oslos første kombinerte videregående og ungdomsskole tatt i bruk av 890 elever. F21 er navnet på den nye skolen, som med industripreget arkitektur og medieprofil trekker til seg Oslo-ungdom fra hele byen.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

De bevaringsverdige lokalene til gamle Nitedals Tændstikfabrik A/S er igjen tatt i bruk. Men i dag finner vi her lys av annet slag. Siden august i fjor huserer her 1.000 elever og lærere på ungdoms- og videregående skole, i Oslos første kombinerte skole for 8. - 13. trinn. Fyrstikkalleen skole rommer også barnehage og underjordisk flerbrukshall under skolegården.

- Vår intensjon med Fyrstikkalleen skole var å utforme et helhetlig skoleanlegg bestående av gammel, bevaringsverdig industribebyggelse og et nytt, moderne skolebygg, sier Lise Larstuvold, en av medarbeiderne i Arkitektkontoret GASA AS, som har hatt arkitekthovedoppdraget i prosjektet. De øvrige medarbeiderne i GASA som har vært involvert i F21 er Per Monsen, Eline Fjellbirkeland, Frida Dale, Elin Hellem, Camilla Kaupang, Erik Fjermestad og Martin Baggerud.

Industrielt interiør

Fyrstikkproduksjonen i fabrikken på Helsfyr ble nedlagt i 1967, og anleggene ombygd til kontor- og handelslokaler. På 80-tallet ble deler av fabrikktomten gjort om til bydelssenter, og i fjor åpnet skolen som har tatt navnet F21 etter gateadressen Fyrstikkalléen 21.

Elevene på ungdomstrinnene kommer i hovedsak fra nærområdet, mens Medie- og

Studiespesialiseringsprogrammene på videregående trekker til seg ungdommer fra hele byen til Oslo indre øst.

Slemmet tegl

Den historiske fabrikkvirksomheten i de gamle lokalene er trukket frem og brukt aktivt i interiøret. En moderne industristil preger arkitekturen i skolens og barnehagens lokaler.

- Et av grepene for å få anlegget til å fremstå som helhetlig var å velge få, holdbare og naturlige materialer som tegl, betong, stein, tre, lakkert stål og gjennomfarget MDF. Fargebruken er dempet, med en palett i sort, grått og hvitt, med innslag av noen grønnfarger. Det er tenkt at inventar, elever og lærere gir farge til huset. Skolen skal stå i mange år, og vi håper at den vil overleve mange tiders trender, sier Lise Larstuvold.

De gamle bygningene er laget av tegl, og var pusset og malt mange ganger gjennom over hundre år. Analyser viste funn av PCB-holdig maling, og det ble besluttet å fjerne all gammel overflatebehandling.

- Teglbygningene fremsto deretter som helhetlige og fine med det samme materialet ute og inne, sier Lise Larstuvold.

De opprinnelige teglveggene er tatt frem, sekkeskurt med en slemming og Flügger Facade Primer, som binder støv, men er diffusjonsåpen.

- Vi har brukt en fasadeprimer for pussflater i ett lag. Den anbefales ofte brukt i to lag, men det ville ha gitt et blankere og mer behandlet resultat, sier brødrene Azam og Armend Rrotlla i firmaet AR Malerteam, som har hatt alt malingarbeid i prosjektet.

Klare behandlinger

Den nystøpte betongen i kantinen er ikke forsøkt skjult bak plater eller maling. Her er det brukt Flügger Betongsealer, en løsemiddelfri, klar behandling som ikke danner sjikt i ett strøk.

- Alle nye betongsøyler, brystninger og vegger i blant annet flerbrukshallen fikk den samme behandlingen, klar støvbinding, for få frem den samme naturlige grå fargen som i de sekkeskurte teglveggene, sier Lise Larstuvold.

Nybygget har åpne kommunikasjonsarealer og mange utradisjonelle løsninger i undervisningsarealene.

Utsatte korridorer i områder med mye trafikk er malt med 40-glansmaling med høy slitestyrke og vaskbarhet. Glasspartiene ved læresalene er malt med en mørk grå 20-glansmaling. Det er også brukt sort gjennomfarget MDF med oljet overflate på enkelte vegger og brystninger i hovedtrapper og entréer.

- Den fremstår som mer robust enn gipsvegger og har slektskap med den matte steinkledningen i fasadene på det nye bygget, avslutter Lise Larstuvold.

F21

Sted: F21, Fyrstikkalléen 21, Helsfyr, Oslo.

Oslos første 8 - 13 skole, med 890 elever og 120 ansatte. Flerbrukshall under skolegården. Barnehage for Bydel Gamle Oslo, med 150 barn og 25 ansatte, hvorav 75 barn i utendørsbarnehage.

Areal: 14.500 kvadratmeter BRA

Arkitekt: Arkitektkontoret GASA AS

Prosjektledelse: Steen Blach Sørensen, Elisabeth Vestergård og Tone Bergstrøm

Byggherre og eier: Undervisningsbygg Oslo KF

Malingentreprenør/leverandør: AR Malerteam AS og Flügger AS